

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Internationaal Beleid

Van

Persoonlijke levensfeer - Bosche

Datum

05 juni 2023

Referentie

1403764

Bijlagen

3

Intern OCW afgestemd

IB

nota

Verzenden Position Paper - EU Leermobiliteitskader aan
de Tweede Kamer en de Europese Commissie

Aanleiding

Tijdens het debat over de werving van internationale studenten van 30 jan jl. heeft MOCW toegezegd om de Nederlandse positie rond studentenmobiliteit in Europa onder de aandacht te brengen. Bij de OJCS-Raad van 7 maart jl. heeft MOCW in een bilateraal gesprek met Eurocommissaris Gabriel positief gereageerd op de uitnodiging de Nederlandse inzet op leermobiliteit met de Commissie te delen in voorbereiding van het aankomende Commissievoorstel voor een nieuw EU Leermobiliteitskader. De Nederlandse positionering rondom het EU leermobiliteit is samengebracht in een position paper.

U heeft recent akkoord gegeven op het concept position paper (zaak 1393825) en gaf daarbij nog twee opmerkingen mee om te adresseren in het paper: NL als positief voorbeeld neerzetten en iets positievere overall toon; en passage dat mobiliteit geen doel op zich is nuanceren. Deze opmerkingen zijn verwerkt in de definitieve versie van het position paper. Zie bijlage 3. U vindt in de bijlage ook in PDF de eerdere versie met de aanpassingen in track changes.

Via deze nota wordt uw akkoord gevraagd op de inhoud van de oplegbrief aan de Tweede Kamer en een aanbiedingsbrief aan de Europese Commissie. Ook vragen wij uw akkoord om de brieven te verzenden.

Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord bent met de inhoud van de oplegbrief aan de Tweede Kamer, is het advies deze te ondertekenen en mede namens de minister van Primair en Voortgezet Onderwijs te verzenden aan de Kamer. Dit zal via Kamercontacten gebeuren.
- Indien u akkoord bent met de inhoud van de aanbiedingsbrief aan de Europese Commissie, is het advies deze te ondertekenen en te verzenden aan Vice-Voorzitter Margaritis Schinas van de Europese Commissie. Dit zal via de Permanente Vertegenwoordiging voor de EU in Brussel gebeuren.

Kernpunten

- U had in maart jl. een gesprek met Eurocommissaris Gabriel waarbij u aangaf dat u input zou geven op de voorbereidingen van het nieuwe Commissievoorstel voor een leermobiliteitskader.

Datum
5 juni 2023

- Eurocommissaris Gabriel is recent afgetreden, en Vice-Voorzitter Margaritis Schinas neemt haar dossiers waar. In de aanbiedingsbrief schetst u de context van het delen van een position paper.
- In het position paper roept u EU lidstaten op om actieve maatregelen te treffen om balans te brengen in leermobiliteitsstromen middels het opstellen van actieplannen. Ook geeft u aan dat mobiliteit een middel is om leeruitkomsten te bevorderen, en geen doel op zich moet zijn.

Toelichting

- De Europese Commissie (CIE) heeft begin dit jaar een consultatie uitgezet waarmee stakeholders uit het veld en overheden input kunnen geven richting het CIE-voortel voor een EU leermobiliteitskader.
- Eind 2023 zal de Commissie het definitieve voorstel publiceren. Nederland zal dan een kabinetsappreciatie opstellen via het gebruikelijke BNC-fiche.
- Het doel is dat de Raad het voorstel begin 2024 behandelt en formeel aanneemt in de OJCS-Raad.
- Het position paper zal vanuit de Permanente Vertegenwoordiging EU in Brussel verzonden worden.
- Conform de afspraken rondom EU-informatievoorziening wordt het position paper ook met de Tweede Kamer gedeeld.
- Het position paper is interdepartementaal afgestemd met BZ, SZW, VWS en FIN. Binnen OCW is er afgestemd met IB, PO, VO, MBO en HO&S.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Bijlagen

- [1] Aanbiedingsbrief – Margaritis Schinas, Europese Commissie
- [2] Oplegbrief – Tweede Kamer
- [3] Position Paper – EU Leermobiliteitskader (nieuwe versie) + PDF met aanpassingen t.o.v. vorige versie in track changes

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, MPVO

Internationaal Beleid

Van

Persoonlijke levenssfeer - Desche

Datum

25 mei 2023

Referentie

1393825

Bijlagen

2

Intern OCW afgestemd

HOenS, IB, MBO

Interdepartementaal

afgestemd

BuZA, Fin, SZW, VWS

nota

Position paper - EU Leermobiliteitskader

Aanleiding

Tijdens het debat over de werving van internationale studenten¹ van 30 jan jl. heeft MOCW toegezegd om de Nederlandse positie rond studentenmobiliteit in Europa onder de aandacht te brengen. Bij de OJCS-Raad van 7 maart jl. heeft MOCW in een bilateraal gesprek met Eurocommissaris Gabriel positief gereageerd op de uitnodiging de Nederlandse inzet op leermobiliteit te delen door te reageren op de consultatie² ter voorbereiding van het aankomende Commissievoorstel voor een nieuw EU Leermobiliteitskader. Het kader gaat over alle onderwijssectoren en raakt daarmee aan de beleidsterreinen van u beiden. Ook het is thema 'mobiliteit' in beide EU-dinners uitgebreid besproken met leden uit het Nederlandse onderwijsveld.

Via deze nota wordt uw akkoord gevraagd op de Nederlandse input op de voorbereidingen van het voorstel van een EU Leermobiliteitskader in de vorm van een position paper.

Geadviseerd besluit

Graag ontvangen wij uw reactie op de volgende vraag:

- Bent u akkoord met de weergave van de Nederlandse positie op leermobiliteit in het position paper?

Zo ja, zal u op korte termijn ook de aanbiedingsbrief aan Vice-voorzitter Margaritis Schinas en de oplegbrief voor de Tweede Kamer ontvangen ter ondertekening. Vice-voorzitter Schinas is waarnemend dossierhouder onderwijs, cultuur en jeugd na het aftreden van Eurocommissaris Gabriel³.

Kernpunten

- De Europese Commissie (CIE) heeft begin dit jaar een consultatie uitgezet waarmee stakeholders uit het veld en overheden input kunnen geven richting het CIE-voorstel voor een EU leermobiliteitskader.

---

¹ [Debat over werven internationale studenten | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

² Zie bijlage 2 'Call for Evidence' voor meer informatie over het voorstel voor een Leermobiliteitskader en de consultatie.

³ [Statement on the resignation of Commissioner Gabriel \(europa.eu\)](#)

- Het kader zal zich richten op leermobiliteit binnen álle onderwijssectoren, en jeugdwerkers en sport staf. Het paper is afgestemd met de onderwijsdirecties en interdepartementaal o.a. met VWS, SZW, Buza en FIN.
- Eind 2023 zal de Commissie het definitieve voorstel publiceren. Nederland zal dan een kabinetsappreciatie opstellen via het gebruikelijke BNC-fiche.
- Het doel is dat de Raad het voorstel begin 2024 behandelt en formeel aanneemt in de OJCS-Raad.
- Het Nederlandse position paper bevat de volgende punten:
  - U verwelkomt het nieuw raamwerk en onderstreept de positieve invloed van leermobiliteit op leeruitkomsten, de persoonlijke en professionele ontwikkeling van lerenden, het stimuleren van opwaartse convergentie binnen de EU, het bevorderen van de kenniseconomie en het bestrijden van kansenongelijkheid.
  - U benadrukt het belang van gebalanceerde mobiliteitsstromen binnen Europa en de noodzaak voor een gezamenlijke aanpak binnen de EU. Hierbij onderstreept u de urgentie van een interventie door aandacht te brengen aan de gevolgen van disbalans d.m.v. een korte toelichting op de huidige situatie rondom diplomamobiliteit in het hoger onderwijs en de negatieve gevolgen voor het Nederlandse onderwijsstelsel.
  - U geeft aan dat *alle* EU lidstaten actief bij moeten dragen aan het weghalen van barrières voor mobiliteit om balans te creëren in de mobiliteitsstromen. U roept alle lidstaten op om allemaal een individueel actieplan op te stellen waarin een nationaal aanpak wordt vormgegeven.
    - U erkent dat lidstaten verschillende uitdagingen hebben op het gebied van mobiliteit, en dat het daardoor nodig is dat elke lidstaat een individueel plan opstelt met een duidelijke aanpak per onderwijssector. (Op het gebied van ho, zou Nederland bijvoorbeeld kunnen nagaan of een financieel compensatiemechanisme met buurlanden mogelijk zou zijn. Hierbij kan gekeken worden naar de best practices van de Noordse landen.)
    - U nodigt de Commissie uit om met concrete maatregelen en activiteiten te komen om lidstaten te ondersteunen bij het opstellen, uitvoeren en monitoren van de actie plannen. De Commissie kan lidstaten ondersteunen d.m.v. informatievoorziening (begeleidende nota's, webinars, etc.) en het organiseren van peer learning activiteiten.
    - U geeft aan dat Nederland graag het voortouw neemt door als eerste een peer learning activiteit te organiseren.
  - U erkent dat de barrières voor leermobiliteit verschillen binnen het volwassenenonderwijs, ho, mbo, vo, po en dat een gedifferentieerde aanpak nodig is om gebalanceerde leermobiliteit in alle sectoren te stimuleren.
  - U onderstreept dat fysieke mobiliteit slechts één van de vele middelen is om lerenden een internationale ervaring te bieden en leeruitkomsten te bevorderen. U geeft aan dat in de communicatie rondom leermobiliteit het

- belangrijk is dat mobiliteit als middel, en niet als doel op zichzelf weergegeven wordt.
- U geeft een positieve appreciatie voor de uitbreiding van het nieuwe Leermobiliteitskader naar alle onderwijssectoren, het formele en informele onderwijs, lerenden van alle leeftijden, jeugdwerkers, sport staff en de verschillende mobiliteitsvormen. U stelt dat inclusie en het bevorderen van gelijke kansen een essentieel onderdeel is van mobiliteit.
  - We benoemen dat het voorstel rekening zou moeten houden met de subsidiariteit en nationale competentie.

Toelichting

- **Politieke context:** dit position paper is complementair aan de recent gepubliceerde *Kamerbrief over de beheersing internationale studentenstromen in het hoger onderwijs* van 21 april 2023⁴. Het EU Leermobiliteitskader dekt echter alle onderwijssectoren, dus het paper geeft een algemene positionering over leermobiliteit weer. Wel wordt de urgentie onderstreept door duidelijk te refereren aan gevolgen van disbalans in mobiliteitsstromen in het ho en dat Nederland recent nieuwe maatregelen heeft aangekondigd om de stromen te beheersen. Het thema 'mobiliteit' is ook aan bod gekomen bij de recente EU-diners
- **Vervolgstappen:**
  - De termijn van de Open Public Consultation en de Call for Evidence is begin mei verstreken, dus het position paper zal direct met de Commissie gedeeld worden. In afwezigheid van Eurocommissaris Gabriel, zal het paper met Vice-voorzitter Margaritis Schinas gedeeld worden.
  - Het voorstel wordt in Q4 van 2023 verwacht en de Raadsconclusies zullen zowel onder het Spaanse als het Belgische EU Voorzitterschap behandeld worden.
  - De Nederlandse positie zal middels de High-Level Group, DG-bijeenkomsten en verschillende werkgroepen onder de aandacht gebracht worden.
  - Gesprekken met like-minded landen worden georganiseerd, waaronder een digitaal overleg in juni (ter voorbereiding van de High-Level Group op 29-30 juni) en een fysieke bijeenkomst in Den Haag in oktober.
  - Op de consultatie zijn 408 reacties ontvangen op de consultatie, voornamelijk van EU-burgers (42%) en academische/onderzoeksinstellingen (25%). De reacties kwamen voornamelijk uit Spanje (34%), Duitsland (12%) en Frankrijk (10%). Het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap van

---

⁴ Rijksoverheid (2023) Kamerbrief beheersing internationale studentenstromen in het hoger onderwijs, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/04/21/beheersing-internationale-studentenstromen-in-het-hoger-onderwijs>

Datum
25 mei 2023

Noorwegen heeft als enige land gereageerd op de consultatie. Wij zullen nagaan of andere lidstaten een position paper hebben voorbereid (of aan het voorbereiden zijn).

- Er wordt intern uitgezocht hoe de casus van het Noordse financiële compensatiemechanisme werkt met het oog op mogelijke replicatie in Nederland.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Bijlagen

1. Position Paper – ‘The Netherlands’ position paper on the European Learning Mobility Framework’
2. Call for Evidence, 10 November, 2022, Learning opportunities (learning mobility) abroad in Europe for everyone